

SITUACIÓ ACTUAL I PERSPECTIVES DE LA PRODUCCIÓ DE LLET A LA VALL FERRERA:
(PALLARS SOBIRA)

BABOT, D.; SANZ, E., CUBILO, D.
Departament de Producció Animal i
Enginyeria Agroforestal.
E.T.S.E.A.LL.
Carrer Rovira Roure, 177
25006 Lleida

RESUMEN:

Actualmente la producción de leche es la forma habitual de explotación del medio agrícola y ganadero de esta zona catalana.

En la actualidad existe un sistema de producción minifundista (10 ha. de SAU/explot.; 77% de las explotaciones con menos de 10 vacas) donde se explotan animales con poca especialización productiva (3000 l. leche/vaca/año) que da como resultado un bajo rendimiento económico.

Ante la imposibilidad de aumentar la SAU de las explotaciones, la solución a esta problemática debe pasar por una mejora técnica de la situación.

INTRODUCCIÓ:

La Vall Ferrera és una petita zona d'Alta Muntanya situada al Nord de la comarca catalana del Pallars Sobirà, a la província de Lleida. Geogràficament la Vall esmentada es correspon amb el municipi d'Alins (Vegeu Mapa núm. 1 (**)).

En l'actualitat l'únic sistema d'explotació del medi agrícola-ramader és per mitjà de bestiar boví destinat prioritàriament a la producció de llet.

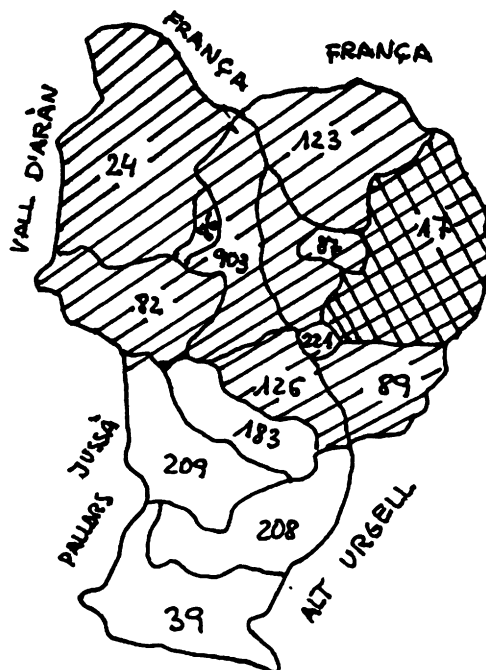
En aquest estudi es pretén de reflectir i analitzar la situació de l'explotació familiar productora de llet en unes condicions tan particulars com són les d'aquestes contrades.

L'estudi ha estat realitzat dins la Vall Ferrera, però els seus resultats i les conclusions que se'n treuen poden aplicar-se també als municipis següents: (Vegeu Mapa núm. 1 (*)) Alt Aneu, Espot, Esterri d'Aneu, Esterri de Cardós, Farrera de Pallars, La Guingueta, Lladorre, Llavorsí, Tirvia i Vall de Cardós, perquè les condicions són semblants a les de la zona objecte d'estudi.

MAPA NÚM. 1

PALLARS SOBIRA

NÚM		NOM DEL MUNICIPI
17	**	Alins
24	*	Alt Aneu
39		Baix Pallars
82	*	Espot
86	*	Esterri d'Àneu
87	*	Esterri de Cardós
89	*	Farrera de Pallars
903	*	La Guingueta
123	*	Lladorre
126	*	Llavorsí
183		Rialb
208		Soriguera
209		Sort
221	*	Tirvia
901	*	Vall de Cardós

MATERIAL I MÈTODE:

La base de dades sobre la qual s'ha treballat ha estat el fruit de la realització de 18 enquestes personals i directes a ramaders de la Vall Ferrera (34% del total). Les enquestes han estat assignades als ramaders d'una forma aleatòria entre tots els existents a la zona d'estudi.

Les enquestes feien referència als paràmetres tècnics i productius que d'una millor manera poden caracteritzar el sistema d'explotació.

El treball de gabinet ha consistit a calcular el valor d'aquests paràmetres de forma que expressin la realitat existent, posteriorment han estat contrastats amb els valors considerats com a òptims.

RESULTATS:

El paràmetre que millor defineix i caracteritza la dimensió d'una explotació és el nombre total de vaques reproductores. Dintre la Vall Ferrera, el 44% de les explotacions tenen menys de 6 vaques, el 33% en tenen entre 6 i 10, i solament un 23 % en tenen més de 10. A continuació s'exposen els valors mitjans per explotació per als paràmetres que es consideren més rellevants entre els 77 estudiats.

BASE TERRITORIAL:

Superfície total (S.T.) (Ha)	12
Superfície agrària útil (S.A.U.) (Ha)	10
Superfície de conreu (S.C.) (Ha)	9
Superfície mitjana per parcel·la (Ha)	1,3
Superfície de reg/S.C.	0,5

PRODUCCIÓ FARRATGERA:

Superfície ocupada per prat natural (Ha)	7
Superfície ocupada per alfals (Ha)	2
Superfície ocupada per pastures de muntanya (Ha)	3
Producció de prat natural (kg m.s./Ha/any)	6.700
Producció de l'alfals (kg m.s./Ha/any)	5.500

EFFECTIUS RAMADERS:

Cens ramader (nombre total d'animals)	19
Nombre de femelles reproductores	14
Nombre de femelles de raça frisona	5

RÈGIM D'EXPLOTACIÓ:

Nombre de mesos de pastoratge	5,5
Edat primera cobriment (mesos)	24
Sistema de reproducció (% d'inseminació artificial)	25
Durada de la lactació (dies)	270
Interval part/cobriment (dies)	62
Interval entre parts (dies)	336

PRODUCCIONS QUE S'OBTENEN

Producció de llet tipificada (l/vaca/any)	3.000
Percentatge de greix a la llet	3,3
Percentatge de proteïna a la llet	3,1
Vedells venuts els 15 primers dies de vida	11
Vedells venuts els 7 primers mesos de vida	1

MECANITZACIÓ

Nombre de tractors	1
Potència (C.V.)	40

RESULTATS ECONÒMICS

Benefici o Renda Neta (ptes./any)	Negatiu
Disponibilitat de l'empresari (ptes./any)	536.000

DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS:

Els valors dels paràmetres estudiats i dels índexs productius calculats ens indiquen un sistema de producció minifundista i altament mecanitzat en el qual s'obtenen unes escasses produccions farratgeres que s'aprofiten per mitjà d'animals amb poca especialització productiva. Tot això dona en conjunt un producte final, la llet, a un cost elevat que fa que l'empresari obtingui un benefici baix.

Com podem veure al quadre núm. 1, el sistema productiu dins la C.E.E. té per base unes explotacions més grans (més del 50% de les explotacions tenen més de 10 vaques en producció (2)) i s'hi exploten animals amb alta especialització productiva.

QUADRE NÚM. 1

VALORS MITJANS PER EXPLOTACIÓ	VALL FERRERA	C. E. E. -10
S. A. U. (Ha)	10	
Nombre de femelles reproductores	14	17(2)
Producció llet (l/vaca/any)	3.000	4.360(2)

Els problemes de la petita empresa productora de llet s'han accelerat i incrementat pel fet que la C.E.E. és excedentària al sector lleter, i les mesures preses per tal d'intentar pal·liar aquesta qüestió ens afecten directament des de l'entrada d'Espanya en aquest mercat.

Les reflexions anteriors motiven la necessitat de donar solucions a curt termini encaminades a millorar la situació econòmica i social del Nord del Pirineu Català. Tècnicament, per a aconseguir aquests objectius és imprescindible l'aplicació d'una sèrie de mesures. Les considerades com a més importants i per tant d'aplicació immediata, són exposades a continuació:

-Potenciar la producció farratgera per mitjà de la utilització correcta d'adobs, fomentant la superfície de reg i escollint espècies vegetals adaptades al medi.

-Fer un ús adequat dels farratges per tal d'obtenir la màxima quantitat d'aliments de bona qualitat.

-Disminució del parc de maquinària per mitjà de la utilització cooperativa d'aquesta.

-Utilització d'animals d'alt potencial productiu.

-Realització de control lleter.

-Alimentar els animals d'una forma racional en funció de la producció individual.

-Maximitzar la producció unitària: fent els cobriments dels animals als 15 mesos (3), adoptant una durada de la lactació de 305 dies (1) i un interval entre parts de 365 dies (1).

-Millorar la qualitat de la llet (% de greix, % de proteïna) per mitjà d'una adequada selecció dels animals destinats a la reposició.

-Utilització de la inseminació artificial per a accelerar el procés de millora genètica.

-Mantenir en l'explotació una adequada higiene i profilaxi tant dels animals com de les instal·lacions.

BIBLIOGRAFIA

- (1) DAVIS, R.F.; 1983; La vaca lechera. Ed. Limusa. Mexico.
- (2) EUROSTAT; 1986; Agric. Annuaire Statistique. Ed. EUROSTAT.
- (3) MENÉNDEZ DE LUARCA, S; 1984 Recría de Novillas en el Ganado Vacuno de Leche. ONE nº 49:107-113.